

Het begrip consumptief inkomen in overlijdensschade

Bij het begrip consumptief inkomen wordt dit begrip gehanteerd, zoals dit door het Nibud gedefinieerd is. Dit is ook nodig omdat de tabellen die in de overlijdensschadeberekening gebruikt worden door het Nibud vervaardigd zijn en de basis van deze tabellen is geënt op de definitie van het Nibud.

Voor de overlijdensschademethodiek wordt het inkomen van de minderjarige en meerderjarige kinderen, zoals inkomsten uit bijbaantjes, de studiefinanciering en/of de tegemoetkoming scholieren, niet meegenomen in de berekeningen. Bij kinderen van 18 jaar en ouder gaan we ervan uit dat zij individuele uitgaven zelf bekostigen.

Via het bruto-netto-traject wordt het consumptief inkomen bepaald. Dit vergt een uiterste nauwkeurigheid om dit aan te laten sluiten op de definitie van het Nibud.

Zo mag bijvoorbeeld de premie voor de basis(zorg)verzekering geen onderdeel zijn van het bruto-netto traject. Terwijl bijvoorbeeld toeslagen en hypotheekrenteaftrek hier wel deel van uitmaken.

Inkomensbron	tbv OVL-berekening
Bruto loon uit arbeid hoofdkostwinner	+
Bruto loon uit arbeid partner	+
Bruto loon uit arbeid kinderen	nvt
Fiscale winst hoofdkostwinner	+
Fiscale winst over de leden van het huishouden	+
Sociale uitkeringen	+
Bruto pensioen	+
Bijverdiensten	+
Inkomsten uit vermogen	+
Huurtoeslag	+
Zorgtoeslag	+
Kinderbijslag, kindgebonden budget	+
Kinderopvangtoeslag	+
Studiefinanciering/tegemoetkoming scholieren	nvt
Ontvangen alimentatie	+
Koopsubsidies	+
Overig inkomen (kostgeld)	+
Premies werknemersverzekeringen (pensioenbijdragen e.d.)	-
Premies volksverzekeringen (AOW, ANW, WLZ e.d.)	-
Loon en inkomstenbelasting (waarbij de hypotheekrenteaftrek, heffingskortingen en alle aftrekposten (ook voor zelfstandigen) en bijtellingen, zoals de fiscale bijtelling voor de lease-auto, zijn verrekend)	-
Procentuele premie ZVW	-
Totaal besteedbaar inkomen	=

Zowel de bruto als netto elementen worden meegenomen in de bruto-netto berekening van het consumptief inkomen, zodat er aan het eind een all-in consumptief inkomen berekend is.

Tabellen met percentages weggevallen normatieve uitgaven (WNU) bij diverse inkomensniveaus zijn gebaseerd op bovenstaand inkomensbegrip.

Welke uitgaven vallen weg of nemen af na overlijden en zitten in de WNU?

Na het overlijden kan men in het ouderlijk huis blijven wonen (A) (bij een tweoudergezin zal dit meestal het geval zijn), of men verlaat de ouderlijke woning en wordt opgenomen in een nieuw gezin (B).

Situatie A

In de WNU zitten de volgende kosten/uitgaven, die (deels) weg vallen doordat er een volwassene is overleden:

- Zorgverzekering
- Aansprakelijkheidsverzekering
- Uitvaartverzekering
- Overige verzekeringen
- Bankkosten
- Eigen risico zorgverzekering
- Elektriciteit
- Water
- Deel van de lokale lasten, die van aantal personen afhankelijk zijn
- Was- en schoonmaakkosten
- Mobiele telefoon
- Contributies en abonnementen
- Vervoer

Over deze post is nogal eens discussie. Allereerst is het totale bedrag aan vervoerskosten bepaald en omvat kosten aan openbaar vervoer, brandstofkosten, verzekering van de auto, motorrijtuigenbelasting en onderhoudskosten aan de auto. Ook de eigen bijdrage van de leaseauto (de privékosten aan de leaseauto) zijn in deze vervoerskosten meegenomen. Een eventuele tweede auto is verdisconteerd in de post vervoer.

Door het Nibud is aan de hand van de mobiliteitscijfers van het CBS bepaald hoeveel autokosten aan individuele doeleinden kunnen worden toegeschreven.

Dit deel van deze kosten valt weg als de volwassene(n) overlijd(t)en. De kosten voor de gezamenlijke autoritten blijven bestaan. Ook als er niet meer met de auto gereden wordt, dient voor de substituten (bijvoorbeeld trein of bus) betaald te worden. Dit deel van de kosten blijft dus bestaan.

- Kleding en schoenen
- Inventaris
- Overige niet-vergoede ziektekosten
- Vrijetijdsuitgaven (vakantie en uitgaan)
- Voeding
- Persoonlijke verzorging
- Overige huishoudelijke uitgaven

Hieronder worden de kosten voor het op bezoek gaan en het ontvangen van bezoek en voor diversen, zoals de kosten van een identiteitskaart verstaan.

Situatie B

In de WNU zitten de kosten/uitgaven van situatie A, aangevuld met de volgende kosten/uitgaven, die extra weg vallen in deze situatie:

Onderdeel huis (wat in de WNU-huis (huur of hypotheek) zit en dus wegvalt)

- Gas
- Lokale lasten: ingezetenenheffing, onroerendezaakbelasting en heffing gebouwd
- Televisie en internet
- Inboedelverzekering en opstalverzekering
- Onderhoudskosten van de woning
- Elektriciteit en water

Extra weggevallen kosten, die onder de Weggevallende Uitgaven (WU) geschaard worden:

- Huur/hypotheek
- Extra was- en schoonmaakkosten
- Inventaris

Bijkomende uitgaven, wanneer een kind naar een ander gezin gaat

Deze uitgaven zijn casus specifiek, maar de kosten van direct levensonderhoud van het kind, bijvoorbeeld voor voeding, kleding, persoonlijke verzorging en onderwijs zijn al verwerkt bij het vaststellen van de WNU.

Het gaat alleen om woongerelateerde kosten voor het kind en te denken valt aan bijvoorbeeld:

- Elektriciteit
- Water
- Lokale lasten: als een kind wordt opgenomen in een éénpersoonshuishouden. Wordt een kind opgenomen in een meerpersoonshuishouden, dan zullen deze lasten veelal gelijk blijven, tenzij de gemeente een Diftar-systeem kent.
- Aansprakelijkheidsverzekering
- Inventaris: bijvoorbeeld een bed, bureau en stoel voor het kind
- Woningaanpassingen en/of -verbouwingen die nodig zijn voor de komst van het kind
- Was- en schoonmaakkosten
- Oppas- en opvangkosten

Aangezien de WNU afhankelijk is van zowel de situatie het overlijden weg gedacht als de situatie na overlijden zijn er door het Nibud tabellen vervaardigd voor de diverse situaties.

Bij (samengestelde) gezinnen kunnen de volgende situaties voorkomen:

1. Gezin met twee volwassene met of zonder kind(eren), waar 1 volwassene wegvalt¹
2. Tweeoudergezin, waar 2 volwassenen wegvallen en kind(eren)
  - a. in het ouderlijk huis blijven wonen²
  - b. opgenomen worden in een ander gezin, ouderlijk huis was een koopwoning³
  - c. opgenomen worden in een ander gezin, ouderlijk huis was een huurwoning⁴
3. Eenoudergezin, waar de volwassene wegvalt en kind(eren)
  - a. in het ouderlijk huis blijven wonen⁵

¹ WNU-tabel 5.1 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)

² WNU-tabel 5.2 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)

³ WNU-tabel 5.3 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)

⁴ WNU-tabel 5.4 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)

⁵ WNU-tabel 5.5 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)

- b. opgenomen worden in een ander gezin, ouderlijk huis was een koopwoning⁶
  - c. opgenomen worden in een ander gezin, ouderlijk huis was een huurwoning⁷
4. Co-ouderschap (waarbij beide ouders 40 tot 60% voor kind(eren) zorgen en kind(eren)
- a. in het ouderlijk huis van de overledene blijven wonen⁸
  - b. opgenomen worden in een ander gezin (kan andere ouder zijn), ouderlijk huis was een koopwoning⁹
  - c. opgenomen worden in een ander gezin (kan andere ouder zijn), ouderlijk huis was een huurwoning¹⁰

De situatie na het overlijden bepaalt welke WNU-tabel gehanteerd dient te worden.

---

⁶ WNU-tabel 5.6 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)

⁷ WNU-tabel 5.7 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)

⁸ WNU-tabel 5.8 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)

⁹ WNU-tabel 5.9 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)

¹⁰ WNU-tabel 5.10 (zie richtlijn Rekenmodel Overlijdensschade)